

ADVENTSMEDITASJONER

Adventsmeditasjoner
©Diakonhjemmet, 2007

Blomsterkunstner: Finn Schjøll
Fotograf: Marte Garmann Johnsen

Prosjektansvarlig: Elisabeth Fougner Rø
Prosjektkoordinator: Elisabeth Hove
Redaksjonskomité: Aud Irene Svartvasmo og Margrete Telhaug

Design og dtp: 2Krogh MØBLMGK
www.2krogh.dk
Trykk og bokbind: EJ Graphic

Adventskrantsen ble første gang laget i 1839 av Johann Heinrich Wichern. Han tok den i bruk på Rauhes Haus – en diakonal institusjon for fattige barn i Hamburg.

I følge tradisjonen spurte barna stadig hvor mange dager som var igjen til jul – og så laget Wichern en krans av et gammelt vognhjul med 19 små røde – og fire store hvite lys.

Vår adventkrans har bare fire lys. De er fiolette eller hvite.

Diakonhjemmet

– engasjert for mennesket

... bod om ei stor glede

Luk 2,10

Kjære lesar!

Jula kjem når vi treng ho mest. Midt i mørketida bryt lyset inn. Jula berører oss alle. Kvar enkelt av oss har vi våre minne og tradisjonar. På nytt vert desse levande for oss – tradisjonar som vi kanskje knapt forstår, gode minne – men kanskje også nokre såre minne.

I år har vi bede Finn Schjøll innlemma oss i denne rikdommen uttrykt i blomar og vekster i naturen – heile skaparverket speler med inn mot den store høgtida.

Midt inn i alle desse tradisjonane og minna, vert vi møtt med budskapen om eit lite barn, født inn i vår verd under forhold vi knapt forbind med jul og idyll. Dette barnet skaper eit tidsskille i vår historie – eit før og eit etter. Så er jula ikkje berre tradisjonar og skikkar og heller ikkje avhengig av ytre idyll. Jul er von om nytt liv – eit bod om ei stor glede for alt folket.

Gledeleg jul!

Idar Magne Holme
Forstandar / administrerande direktør

*For mange av oss begynner
forberedelsene til jul med at vi
finner fram adventsstaken.
Det blir førjulstemning når
adventslysene tennes.*

Tanker ved adventskransen

«Et barn er født i Betlehem», synger vi «og barn blir født i alle hjem», la Inger Hagerup til. En baby – det mest naturlige i verden og et under i livet – uten forbehold utlevert voksne – og fullstendig avhengig av dem. Hvorfor kom Vår Herre til menneskene som baby? Ville det ikke vært mer praktisk og overbevisende i skinnende rustning på en hvit hest som St. Georg, eller som Che Guevarra med våpen og soldater, en opprører mot Herodes og romerske okkupanter? I Kapuscinskis skildringer fra afrikanske stammekriger refereres en lokal bønn:

«Herre kom og hjelp oss!
Send ikke Din sønn men kom selv –
Dette er ingen krig for barn!».

Foran adventskransen kan vi undre oss over at de – og vi – i stedet får Jesusbarnet – som ikke ordner opp – men som utleverer seg til menneskene: Som sultende – Som tørstende – Som fremmed – Som syk – Som fengslet – Som baby.

Olav Hindahl
Høgskolelektor, studiested Oslo

*Den blomsterrike svibelen er ikke bare vakker,
den fyller også rommet med deilig duft.*

Fornemmelser

Noe siver forbi, usynlig for øyet, fanges opp av kroppen.

En lukt, bare en anelse, åpner til opplevelser som er pakket bort for lengst. Kanskje fordi de var vonde, eller kanskje fordi tiden går og livet fylles opp av andre opplevelser som legger seg lag på lag oppå hverandre.

Så plutselig;

Ett øyeblikk dirrer lukt og opplevelse sammen i kroppen: sterke følelser, tårer kanskje, savn eller fred, før hodet formulerer tanker som forklarer sammenhengen mellom inntrykk og reaksjon.

Styrken i følelsen avtar, og minnet kan tenkes på og snakkes om.

Kanskje kroppen er klar med opplevelsene, og bare venter på at sansene skal røres av inntrykk som kan gjøre dem gjenopplevbare?

For meg er advent og jul en tid med mange slike opplevelser. De virker. Hver gang.

Gledelig advent!

*Røde juleepler – eller vinterepler, egentlig.
De har ligget siden de ble høstet inn
og ventet på å pryde julebordet.*

Rødt og saftig

Hvor er jeg denne adventstiden? Hvor lengter jeg etter å være?

En av Bibelens store fortellinger handler om da Jesus kom ridende inn i Jerusalem og folket tok imot ham. Vi har gjerne sett det som et bilde på hvordan Gud kommer utenfra og «rir» inn i våre liv og vårt virvar. Han står utenfor og vi er innenfor. Så kommer han inn og godt er det.

Det går imidlertid også an å snu på det. Da kommer Jesus ikke utenfra, men innenfra. Fra mitt hjerte – men der er ikke jeg!

Vi kan tenke oss Gud som innenfor og jeg som utenfor. For er det ikke ofte slik at vi mennesker har forlatt vårt eget hjerte – det levende, saftige hjerte med kjærlighetens røde farge? Medfølelsen, engasjementet for andre, det gode blikk som kommer innenfra, er blitt svekket.

Advent løfter opp lengselen så vi skal kjenne den. Kanskje kan det røde eplet minne oss om retningen? Innover, der Han venter og inviterer oss tilbake til oss selv. Han som aldri forlot sitt hjerte, men åpnet det helt for oss.

Eivind Brager
Seniorprest, sykehuset

Fargen, duften og blomsten minner om jul.

Min juleblomst

Men Noah fant nåde for Herrens øyne

1. Mosebok 6, 8

For meg, som for mange andre over hele verden, er amaryllis blitt juleblomsten fremfor noen annen. Dens prakt fortryller og skaper glede og forventning.

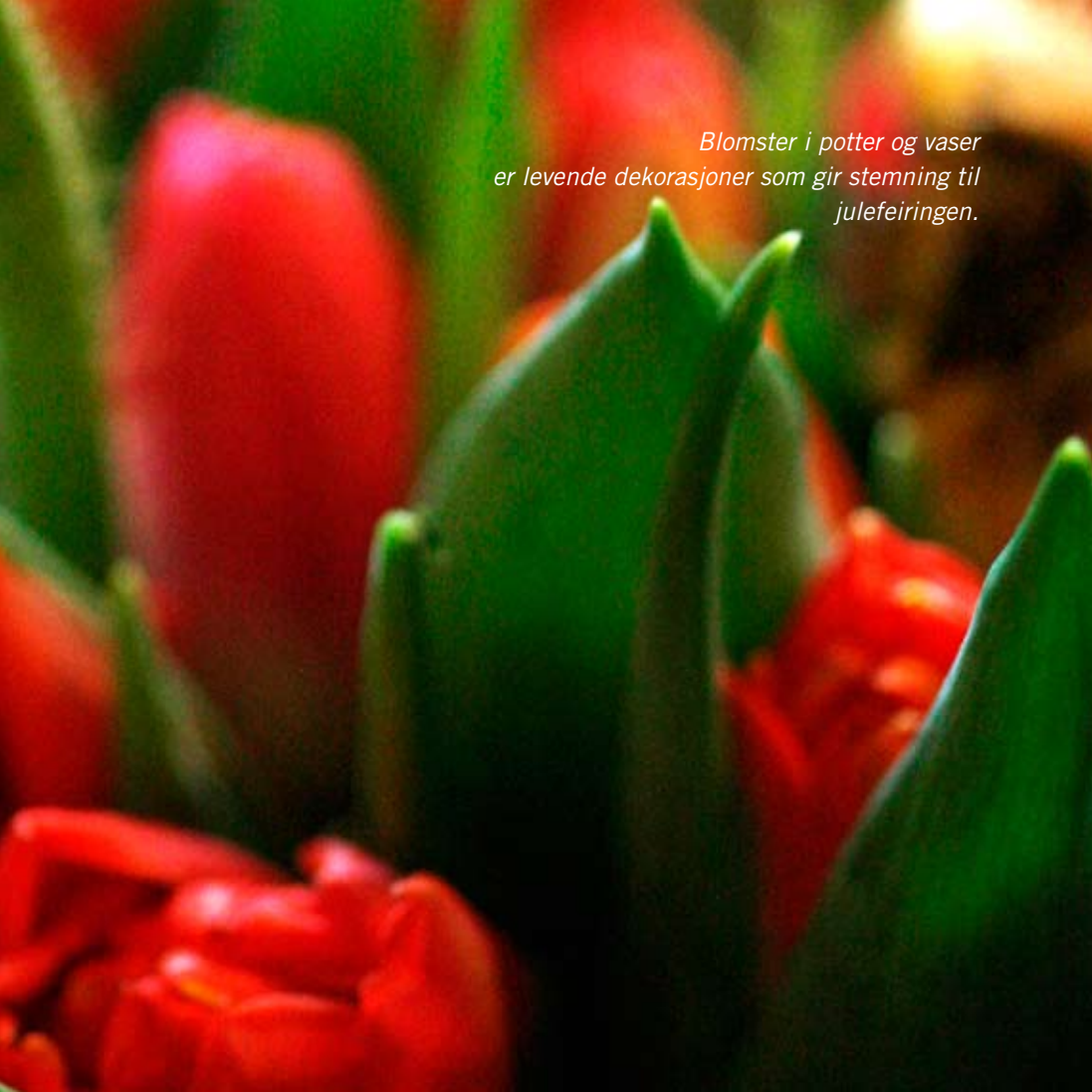
I en liten amerikansk barnebok med tittelen «Noah's wife – The story of Naamah» *, fortelles det at Noah ga sin hustru Naamah oppdraget å samle alle plantene som skulle med i arken. Amaryllis er eneste blomsten som nevnes, sammen med soyabønner og andre nyttevekster.

Etter å ha lest denne boken gir amaryllis meg assosiasjoner til Naamah, hustruen til den mannen som fant nåde for Herrens øyne. For mange av oss gir også blomsten sterke assosiasjoner til julen. Da feirer vi at Gud sendte sin sønn til oss. Alle som vil ta i mot ham kan, som Noah, finne nåde for Herrens øyne.

Leif Kåre Lende
Prorektor studiested Rogaland

* av den jødiske rabbinen og barnebokforfatteren Sandy Eisenberg Sasso, basert på en gammel jødisk tekst

*Blomster i pottes og vaser
er levende dekorasjoner som gir stemning til
julefeiringen.*

Vår i desember

I år kom julemarsipanen til butikkene i september. «Vi er to uker tidligere enn i fjor», smilte kioskmannen fornøyd da jeg spurte om dette var ny rekord.

Tulipaner har vi hele året nå, de avles kunstig fram om høsten, til jul – når vi måtte ønske dem og ha behov for dem. Jeg tror de fleste gartnere ville frarådet oss å kjøpe tulipaner på denne tiden, de har ikke så bra kvalitet.

Selv om vi ikke ønsker julemarsipan i butikken hele året – kan det hende vi trenger tulipanene til noe mer enn at de er vakre. Er det ikke i bunn og grunn våren de minner oss om – at våren kommer igjen, at vi ikke trenger å være engstelige, det blir lysere enn det er nå? Mange sier at de holder ut mørketid og vinter kun fordi de vet av erfaring at våren kommer tilbake.

En av hukommelsens gaver er at tulipaner minner oss på at det også kan være vår i desember, vi kan ta fram minner i vårt indre når det måtte være.

I dypeste forstand feirer vi jul fordi våren og oppstandelsen skulle komme. Vi feirer han som binder alt sammen – jul, påske, pinse.

Kjersti Håland
sykehusprest

*Det første juletreet kom til Norge i 1822
og ble pyntet i Christiania. Juletreet skal etter tradisjon være
et eviggrønt tre og symbolisere «Det evige liv».
Treet binder himmel og jord sammen.
I julen kommer Jesus fra himmelen til jorden
som et lite barn.*

Juletre – symbol og minner

Etter at min far døde for 40 år siden, har jeg hver jul pyntet juletreet med samme pynt og på samme måte. Han, som mesteparten av året kunne være fåmælt og grublende, våknet til nytt liv i adventstiden. Ikke at han bekjente en kristen tro; snarere tvert om, skulle man tolke hans egne utsagn. Men gleden og begeistringen over julen var genuin og smittende.

I adventstiden var det oss to. Vi så på juleutstillingene i byen, kjøpte gaver og laget julepynt. Han var stolt og begeistret over det vi fikk til sammen. Treet måtte være pyntet fra min mors fødselsdag den 22. desember og til hans egen den 8. januar. Ubrytelige ritualer.

På julaften satt han pyntet i beste stas ved siden av juletreet og strålte. Før julen ringte inn hadde han sunget de fleste av julesangene. Han ble vår julestemning – det var sårt å erkjenne da han døde altfor tidlig.

Jeg bærer det i meg – bildet av den barnlige gleden og begeistringen. Var det julesanger, ribbe og akevitt, eller visste han om stjernen på himmelen som viste veien dit Gud gav sin sønn til menneskeheten?

Slike spørsmål kan bare stilles til oss selv og besvares av oss selv. Noen må imidlertid aktivt bære julens glede og tradisjon videre. Det gjorde min far.

Vera Tangen Wenaas
HR-sjef, sykehuset

Min jul

Duftene av julen er duftene av selve livet – barndommen, ungdommen, voksenlivet – det levde livet. Disse duftene gjennom livet, huskelappene, kommer ingen utenom. For meg er det duften av vått reinlav, lagt i vann for at man lettere skal kunne binde mosekransen, som særlig minner meg om førjulstiden. Jeg simpelthen elsker den duften. Også duften av mammas syv slag vekker gode førjulsminner. Disse ble bakt tidlig på dagen slik at jeg skulle få være kakebud i blomsterbutikken på kveldstid. Alle ekstra juleforberedelser foregikk i min barndom på kveldstid, og av den grunn var jeg nok som 5-åring et nyttig og kjærkomment bud i sene adventskvelder. Duften av juleblomstene satte også sitt preg på min barndoms jul. Særlig sterkt er minnet om den rosa vakre julegleden, med sin søte duft og sarte farge. Jeg bærer fortsatt julegleden i mitt hjerte.

Min tante Lillian kom fra Larvik for å lage hvit jul for familien. Med titanhvitt lakk ble bar og kongler malt, men kun som et anstrøk, en skygge for så å få et dryss av diamantsne over seg. Jeg ble solgt der og da – livsløpet var lagt og valget tatt – med familien som veiviser ble det rette yrkeslivet lagt frem for meg, og dansen på roser kunne begynne! Men ble det en dans? Det var hardt arbeid, og mye moro – et fint liv. Og i bunn og grunn lå en historie om at man gjennom førjulsslitet gjorde seg fortjent til julebrødet.

Tidlig fikk jeg lære å kjenne historien om Jesus og barna: «La de små barn komme til meg», knyttet til Thorvaldsens Kristus som tronet på farmors flotte hollandske eikeanretning. Den kom i sin tid til Norge fylt opp av løk, ettersom man jo på den tiden måtte dra nytte av alt som nyttes kunne. Men la oss gå tilbake til historien, en historie som tante Lillian fortalte hvert år fra jeg var to år gammel:

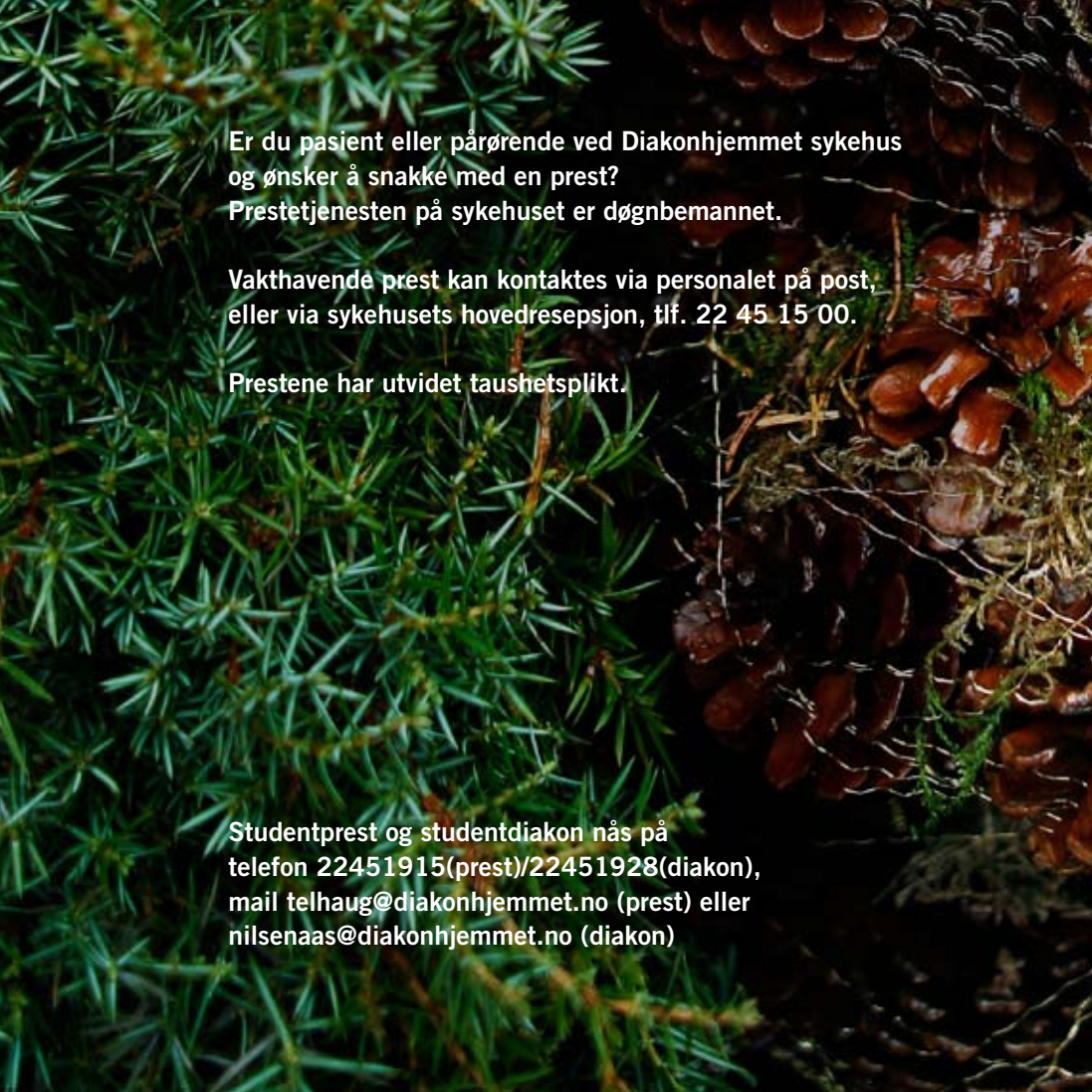
«La de små barn komme til Himmelen, hindre dem ikke for sådanne hører tante Lillian til.»

Da jeg var 5 år forsto jeg at det nok var tante Lillian som var i sentrum av denne versjonen – men at det er en helt annen som er jordens frelser.

Ha en velsignet julehelg.

Finn Schjøl

Er du pasient eller pårørende ved Diakonhjemmet sykehus
og ønsker å snakke med en prest?
Prestetjenesten på sykehuset er døgnbemannet.

Vakthavende prest kan kontaktes via personalet på post,
eller via sykehusets hovedresepsjon, tlf. 22 45 15 00.

Prestene har utvidet taushetsplikt.

Studentprest og studentdiakon nås på
telefon 22451915(prest)/22451928(diakon),
mail telhaug@diakonhjemmet.no (prest) eller
nilsenaas@diakonhjemmet.no (diakon)

Diakonhjemmet

Diakonveien 14
Postboks 23 Vinderen
N-0319 Oslo
22 45 15 00
www.diaconhjemmet.no